

КАК И КОГА ДА ГОВОРИМ С ДЕТЕТО ЗА РИСКА ОТ СЕКСУАЛНО НАСИЛИЕ?

ОСНОВНИ ИЗВОДИ СЛЕД ДВЕ ВЪЛНИ НА
ПРЕДСТАВИТЕЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ СРЕД РОДИТЕЛИ И НАСТОЙНИЦИ
НА ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ МЕЖДУ 5 И 11 ГОДИНИ

- ❑ **Източник:**
 - Instant Panel Technologies, Панел Нашето Мнение
 - Национално-представителен за населението на възраст 18+ панел
- ❑ **Метод на регистрация:**
 - CATI (Computer Assisted Telephone Interview)
- ❑ **Представителност:**
 - Национално представително за родители/настойници на деца на възраст между 5 и 11 г. проучване
- ❑ **Обем на извадката:**
 - 407 ефективни интервюта (2015 г.)
 - 502 ефективни интервюта (2018 г.)
- ❑ **Период на провеждане:**
 - 30 - 31 март 2015 г.
 - 11 - 13 януари 2018 г.
- ❑ **Размер на стохастичната грешка:**
 - Абсолютна максимална грешка ± 4.91 при 50% дялове
 - Абсолютна максимална грешка ± 4.4 при 50% дялове

Някои основни резултати

През 2018 г. в България по-малко от половината (48,8%) от родителите или настойниците на деца между 5 и 11 години са говорили с тях по теми, свързани с възможностите за предпазване от сексуално посегателство или други теми, свързани със сексуално възпитание. Макар и с почти изравнени стойности в рамките на статистическата грешка, родителите, които все пак не са коментирали подобни теми са повече – 51,2%.

Въпреки че за много родители темата очевидно е деликатна, сравнението между данните от 2015 и 2018 г. показва промяна към по-висока склонност към разговор. Към 2015 г. 38,3% са разговаряли с децата си на тези теми, а 61,7% не са го сторили. За три години делът на разговарялите се е повишил с десет пункта, което показва, че все повече родители говорят с децата си по тези теми и/или в по-голяма степен са склонни да споделят това в условията на анкетно проучване.

За сметка на това обаче през 2018 г. се споделят повече трудности при провеждането на подобни разговори. През 2015 г. 47,4% са отговорили, че разговорът изобщо не е бил труден, а през 2018 г. техният дял е намалял до 38,0%. Повече, в сравнение с 2015 г., са избрали опцията „разговорът не беше много труден“.

Все пак, въпреки, че се споделят повече трудности, като цяло и през 2015, и през 2018 г. отговорите от типа „изобщо не беше труден“ и „не беше много труден“ решително надделяват над отговорите от типа „относително труден“ и „един от най-трудните“.

Може да се допусне, че темата за сексуалното образование и възможността за сексуално насилие над деца явно става по-актуална сред родителите. Заедно с това (а може би и заради това), растат и индикациите за трудност. Трудността обаче остава все пак по-скоро малка.

Някои основни резултати

В образователните разговори между родители и деца се отчита промяна към повишаване разнообразието от теми. Интерес предизвиква чувствителното повишаване на дяловете на отговора „за опасностите в интернет“, който от 8,3% през 2015 г., през 2018 г. е с дял 39,2%. Очевидно става дума за естествен процес на фона на бързо дигитализиращото се общество.

Процентът на родителите, които са обяснили, че децата им имат възможност да се обърнат към някой възрастен, ако биват тормозени и притеснявани, също се е увеличил от 19,2% през 2015 г. до 44,5% през 2018. Същото важи и за така нареченото „добро“ и „лошо“ докосване, където дяловете са се увеличили от 7,7% до 18,8%. Покачване на процентите има и при темата за поставяне на граници с „чужди“ хора. Делът е нараснал от 20,5% до 34,3%. При дугите теми се наблюдава повишаване с едва 2-3 пункта.

Може да се обобщи, че има и промяна в тематичния кръг на разговорите, които се ориентират повече към превенция срещу възможно сексуално посегателство, включително и в контекста на новите технологии за комуникация. На този фон по-общите беседи за половото съзряване, разликата в първичните полови белези, сексуалният контакт между мъжа и жената и т.н. са се увеличили минимално или поддържат един и същ процентов дял.

Според проучването от 2015 г. образователните разговори се провеждат от родителите, най-вече когато децата им навършат десет години (27,6%). Любопитното е, че три години по-късно този дял е спаднал до 21,2% - за сметка на дяловете на отговори съответно за 8-та и 11-та година от раждането на детето. В евентуален нов сондаж следва да се провери дали става дума за трайна тенденция.

Някои основни резултати

Когато се зададе въпросът кога родителите предпочитат разглежданите теми да бъдат представяни пред децата, прави впечатление, че за по-ниска възраст се предпочитат теми, които на по-базисно ниво запознават детето кой е безопасният кръг от хора около него. На малко по-висока възраст родителите предпочитат да се разглеждат по-деликатни теми, свързани с половото съзряване, сексуалното насилие и сексуално и здравно образование. Разбира се, нужно е допълнително изследване по тази тема.

Според отговорите, родителите се възприемат като категорично водещи в отговорността за образованието на децата. През 2015 г., на базата на всички отговорили, родителите имат 93,6% процентов дял. През 2018 г., макар и отговорите да са разделени на „майка“ и „баща“, стойностите са почти същите – 92,8% и 89,6%, което означава средно 91,2%. За сметка на това, училището като възможна институция, която да възпитава, е загубила подкрепа с няколко пункта – от 73,2% до 68,9%.

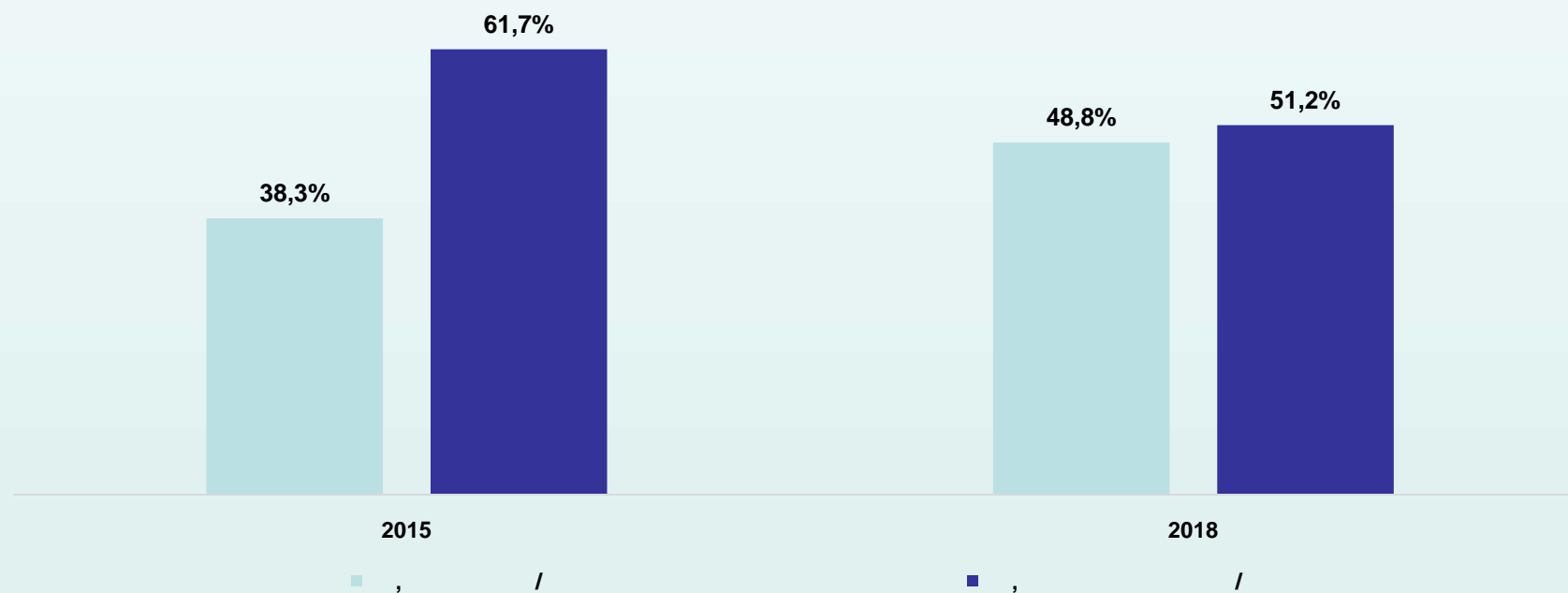
В България църквата традиционно не играе важна роля в сексуалното образование, което се потвърждава и от изложените данни – стойностите варират от 11,1% през първата вълна на изследването до 12% през втората.

Разговори с детето на теми, свързани със сексуалното възпитание
и предпазване от сексуално посегателство

Вие лично някога разговаряли ли сте с някое от децата си как да се предпази от сексуално посегателство, независимо дали в отделен разговор или като част от разговор на тема сексуално възпитание?

(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)

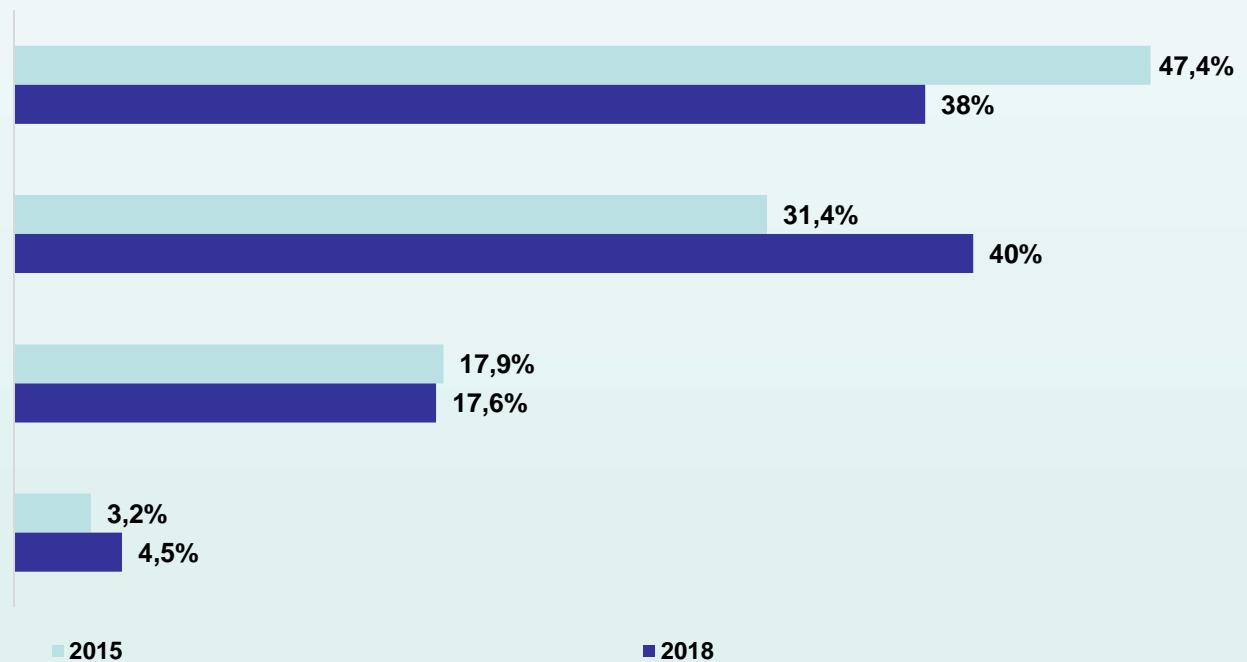

Оценка за трудността на разговора

Мислейки си за разговора с детето ви, кое от следните твърдения най-добре отразява вашия опит?

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор – N=156, 2015; N=245, 2018)

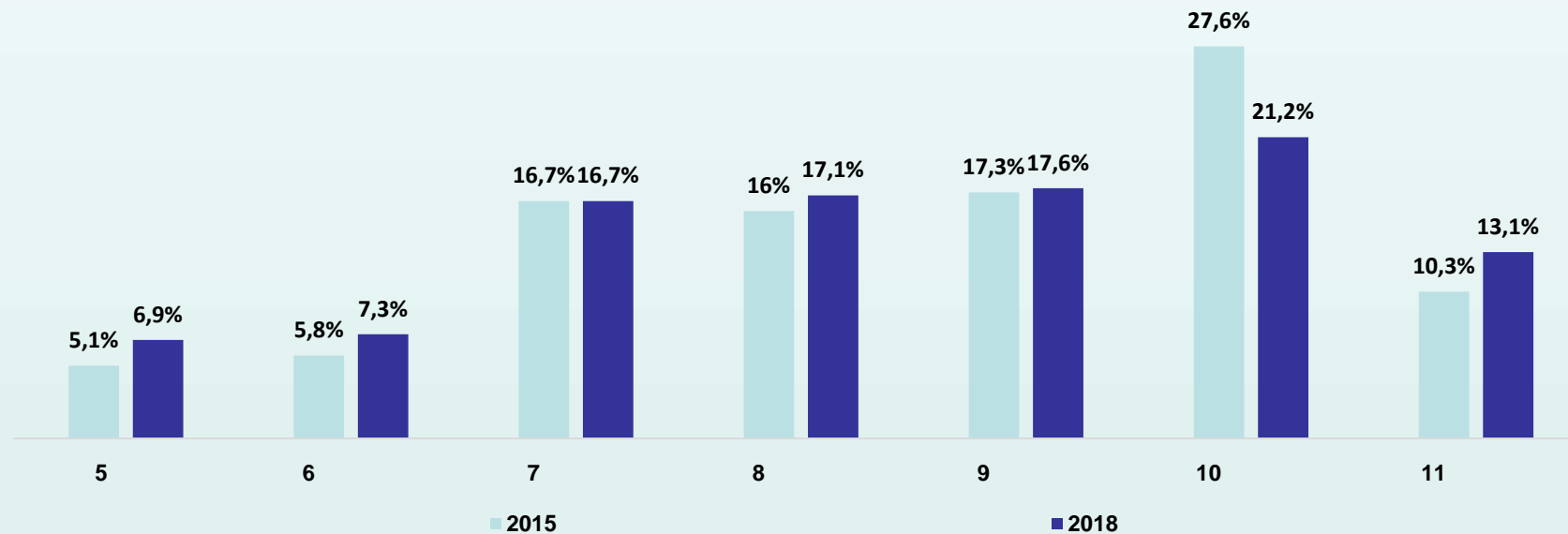

Възраст на детето при първия разговор за сексуалното насилие

Колко голямо беше детето ви, когато разговаряхте с него за опасността от сексуално
посегателство и как да се предпази?

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор –
N=156, 2015; N=245, 2018)

*Възможни са незначителни отклонения заради различна формулировка в някои от отговорите

Засегнати теми в разговора с детето

Какви теми засегнахте в разговора?

(спонтанен отговор, повече от един възможен отговор)

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор –
N=156, 2015)

Засегнати теми в разговора с детето

Какви теми засегнахте в разговора?

(спонтанен отговор, повече от един възможен отговор)

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор –
N=245, 2018)

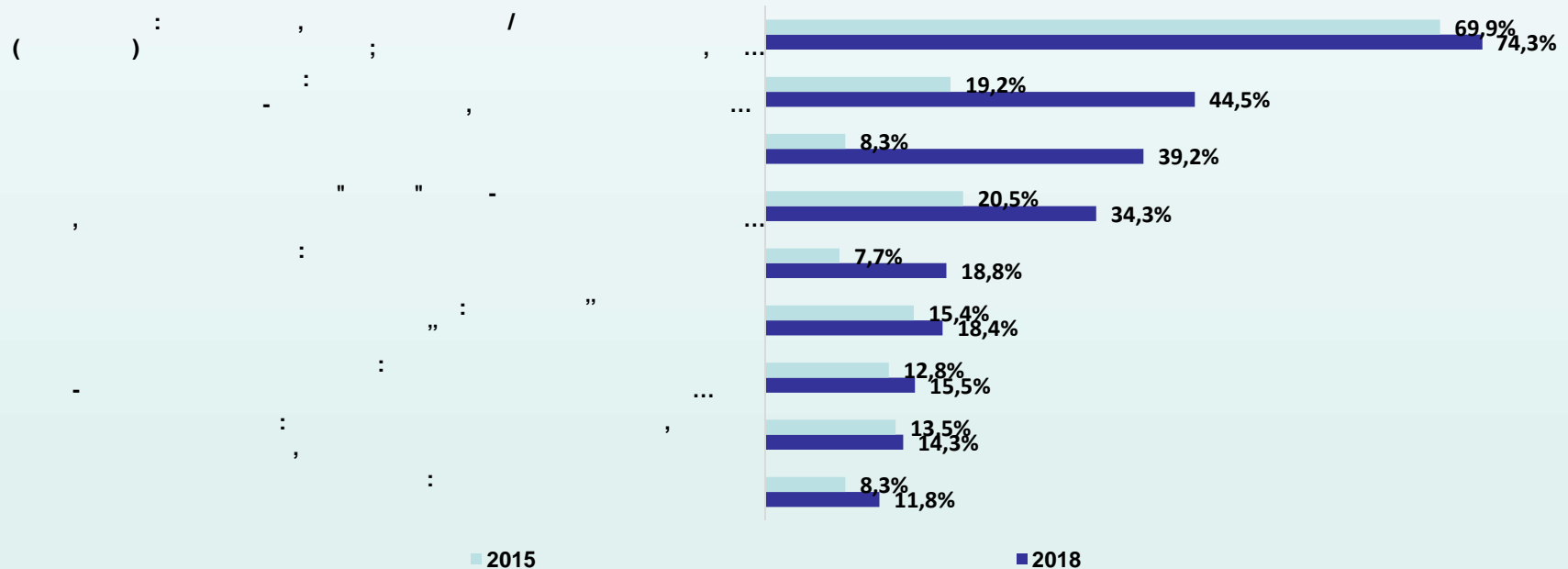
Засегнати теми в разговора с детето

Какви теми засегнахте в разговора?

(спонтанен отговор, повече от един възможен отговор)

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор – N=156, 2015; N=245, 2018)*

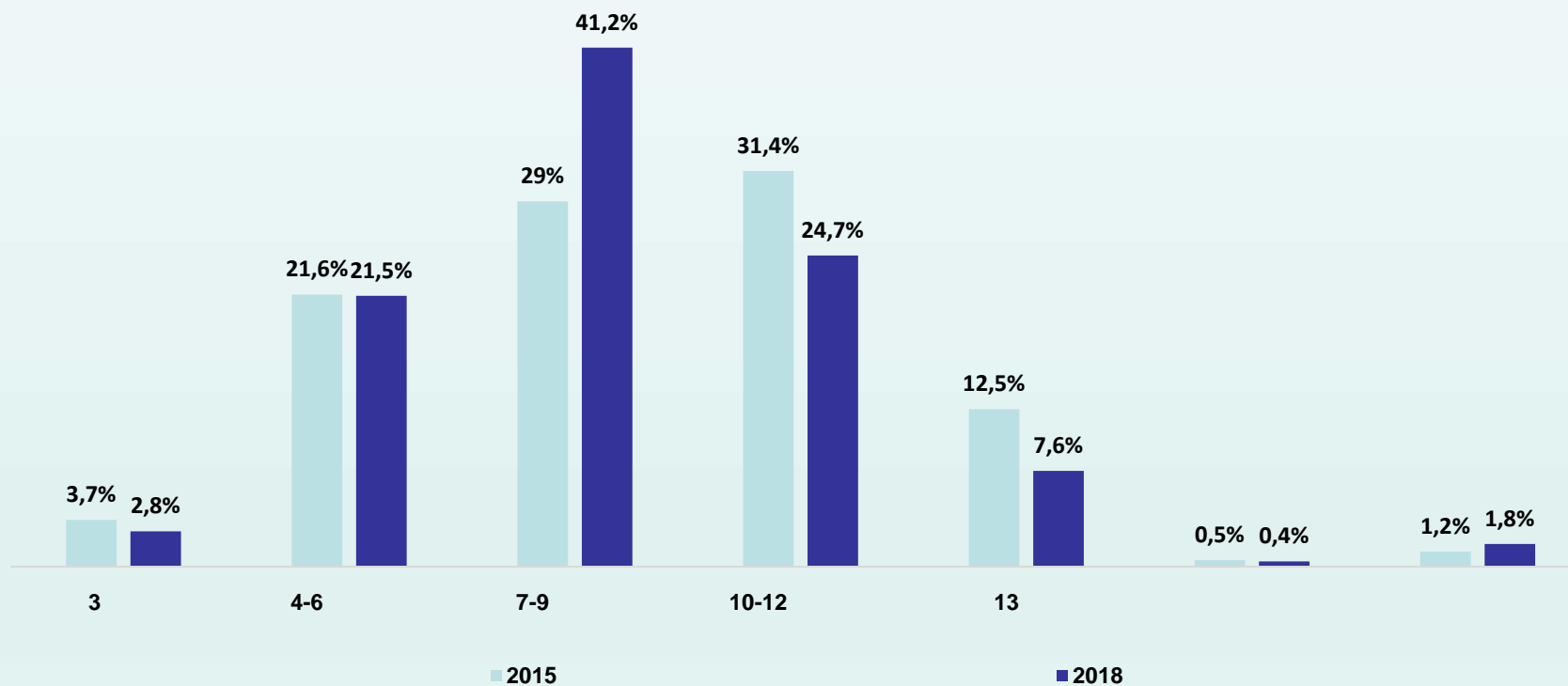
*Възможни са незначителни отклонения заради различна формулировка в някои от отговорите

Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.

Темата за интимните части - кои части от тялото са интимни и как се наричат
(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)

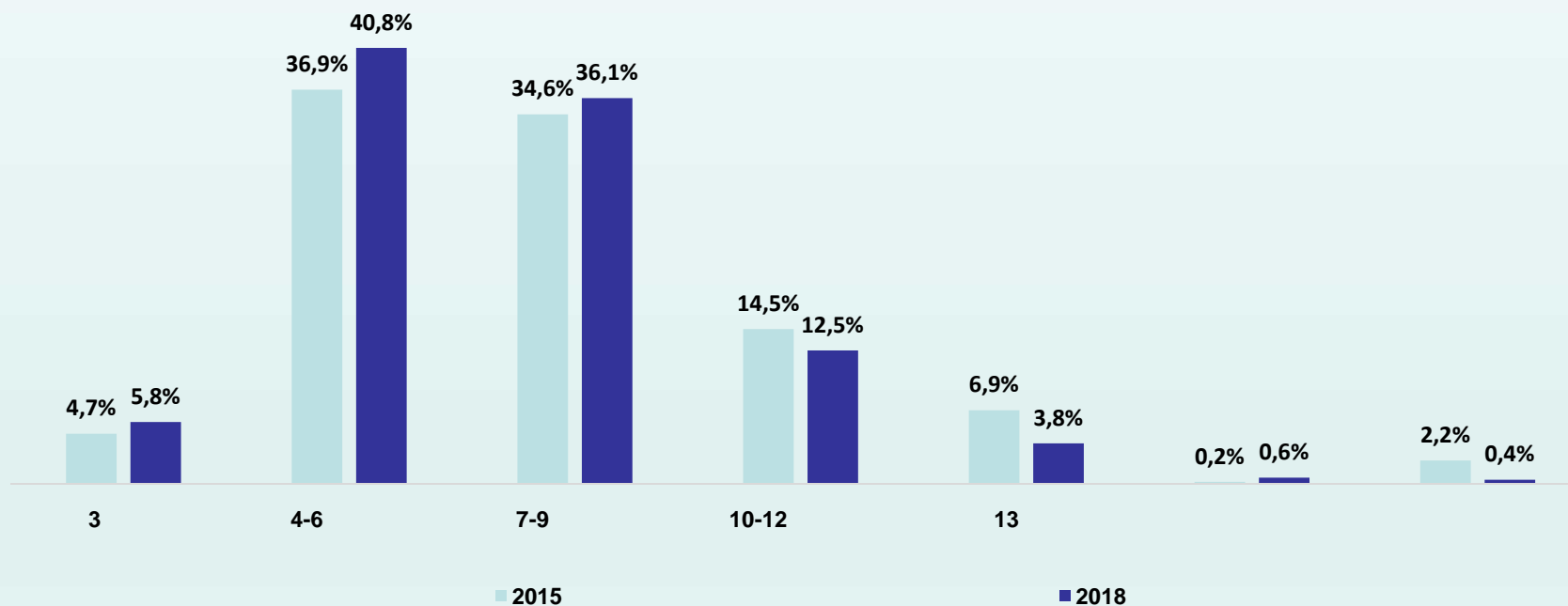
Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.

Темата за поставянето на граници с други хора - че не всеки може да ги
прегръща, целува, пощипва, гъделичка, докосва на определени места. Че могат да
кажат „НЕ”, ако някой или нещо ги притеснява.

(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 201

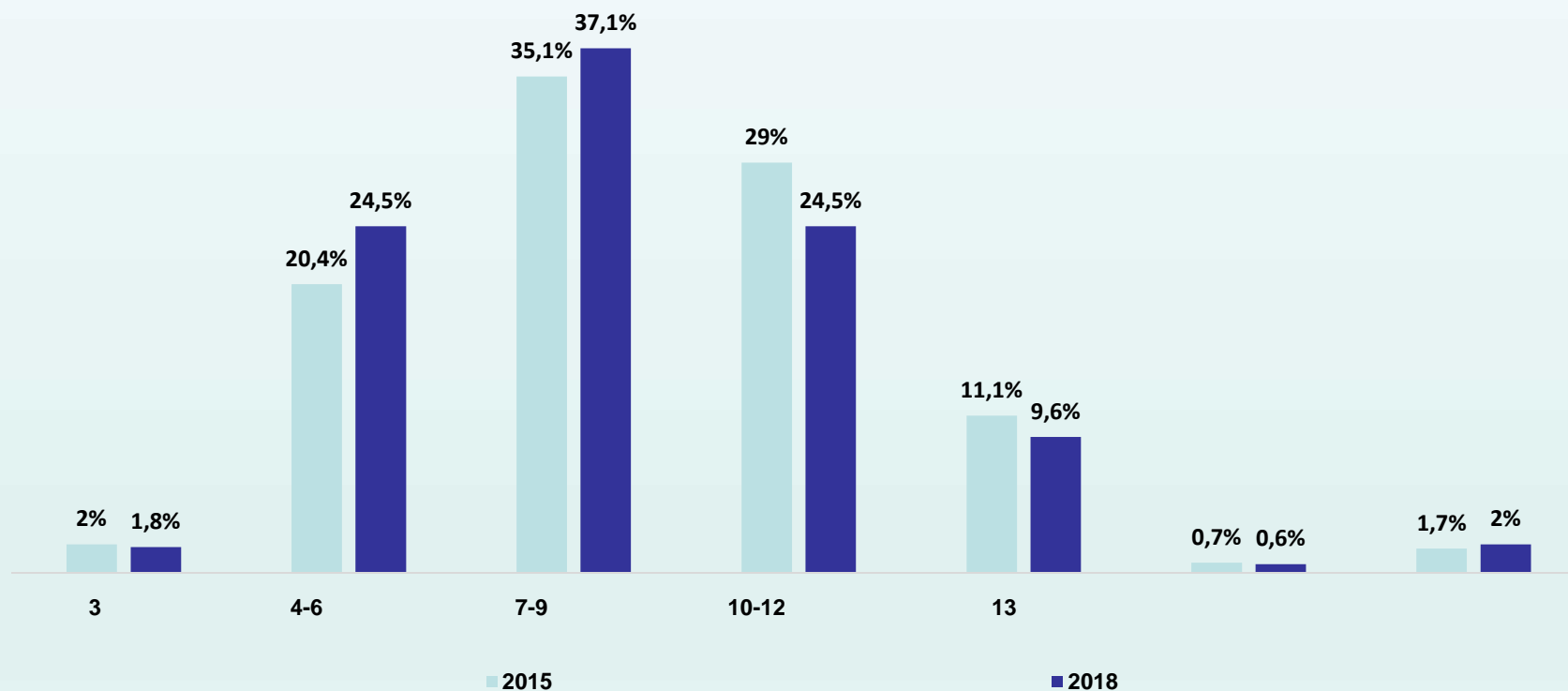

Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.

Темата "откъде идват бебетата", сексуални и репродуктивни въпроси
(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)

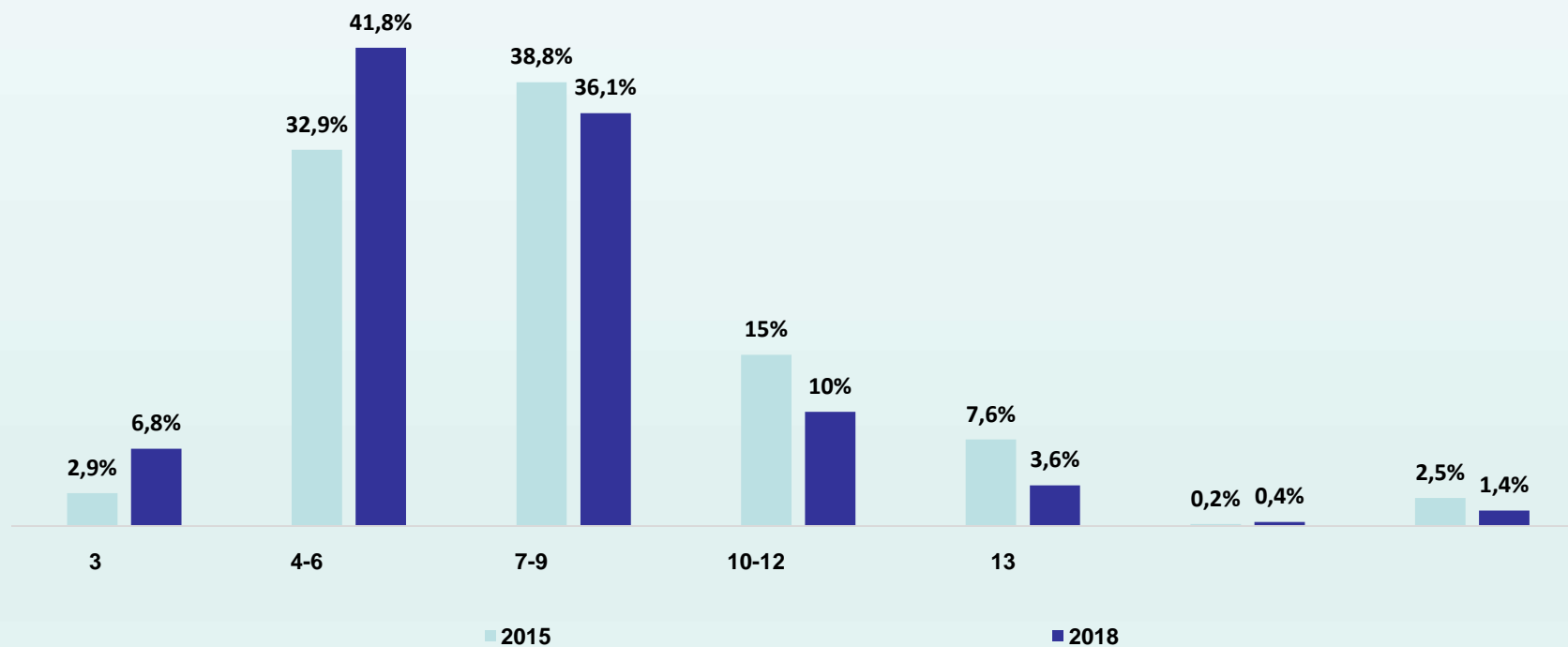

**Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето**

**Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.**

**Темата за споделянето - с кои възрастни да споделят и да потърсят помощ
(родители, учители, други), ако нещо ги притеснява
(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)**

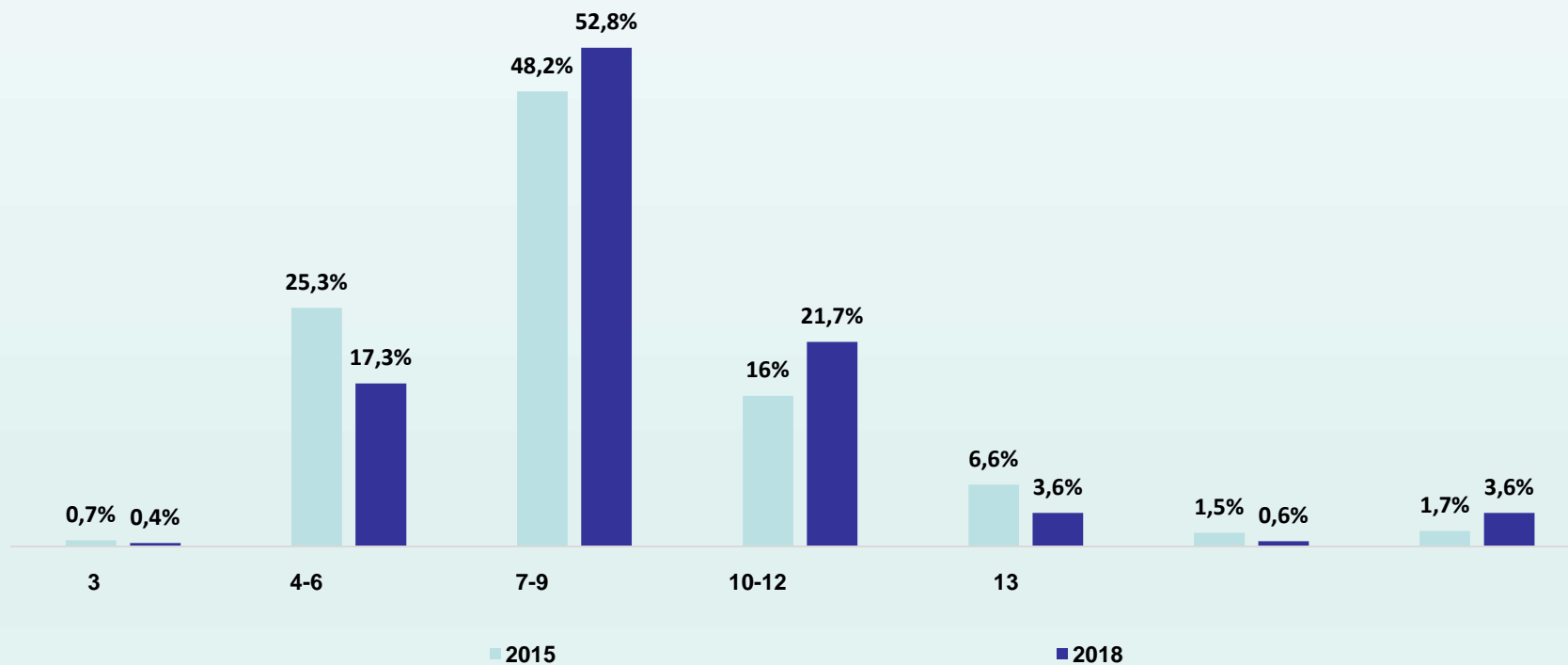

Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.

Информация, че има хора, които могат да малтретират сексуално деца
(База: всички родители/настойници –N=407, 2015; N=502, 2018)

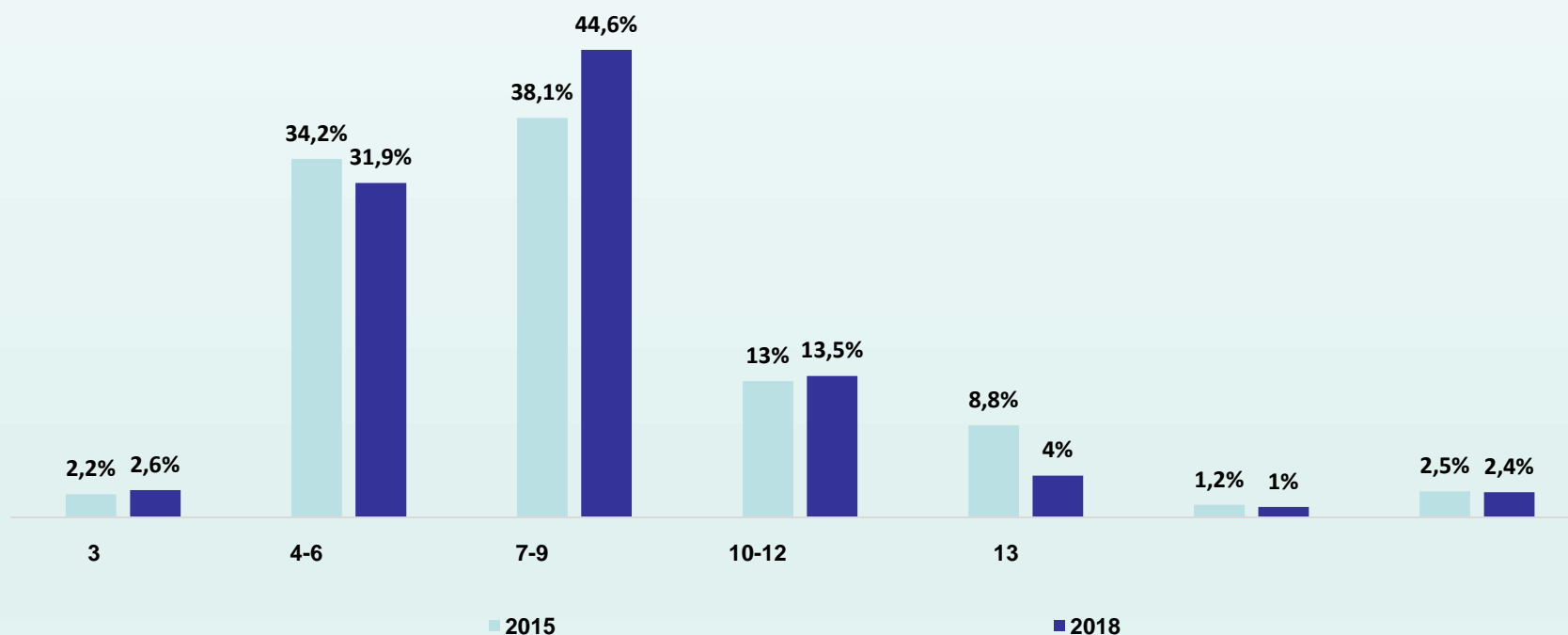
Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.

Добро и лошо докосване - по кои части на тялото е приемливо да бъде
докосвано, от кого и в какви ситуации

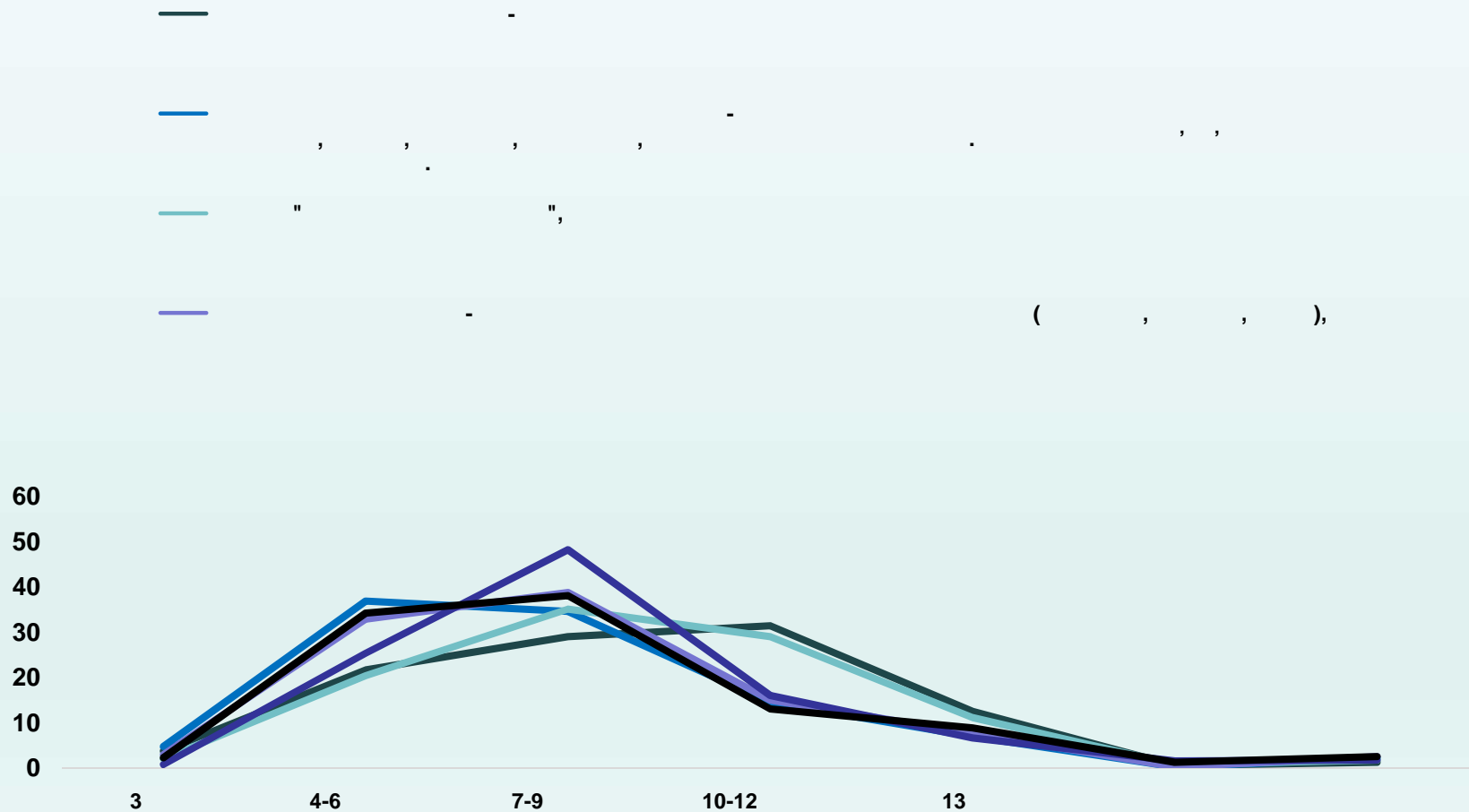
(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)

Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

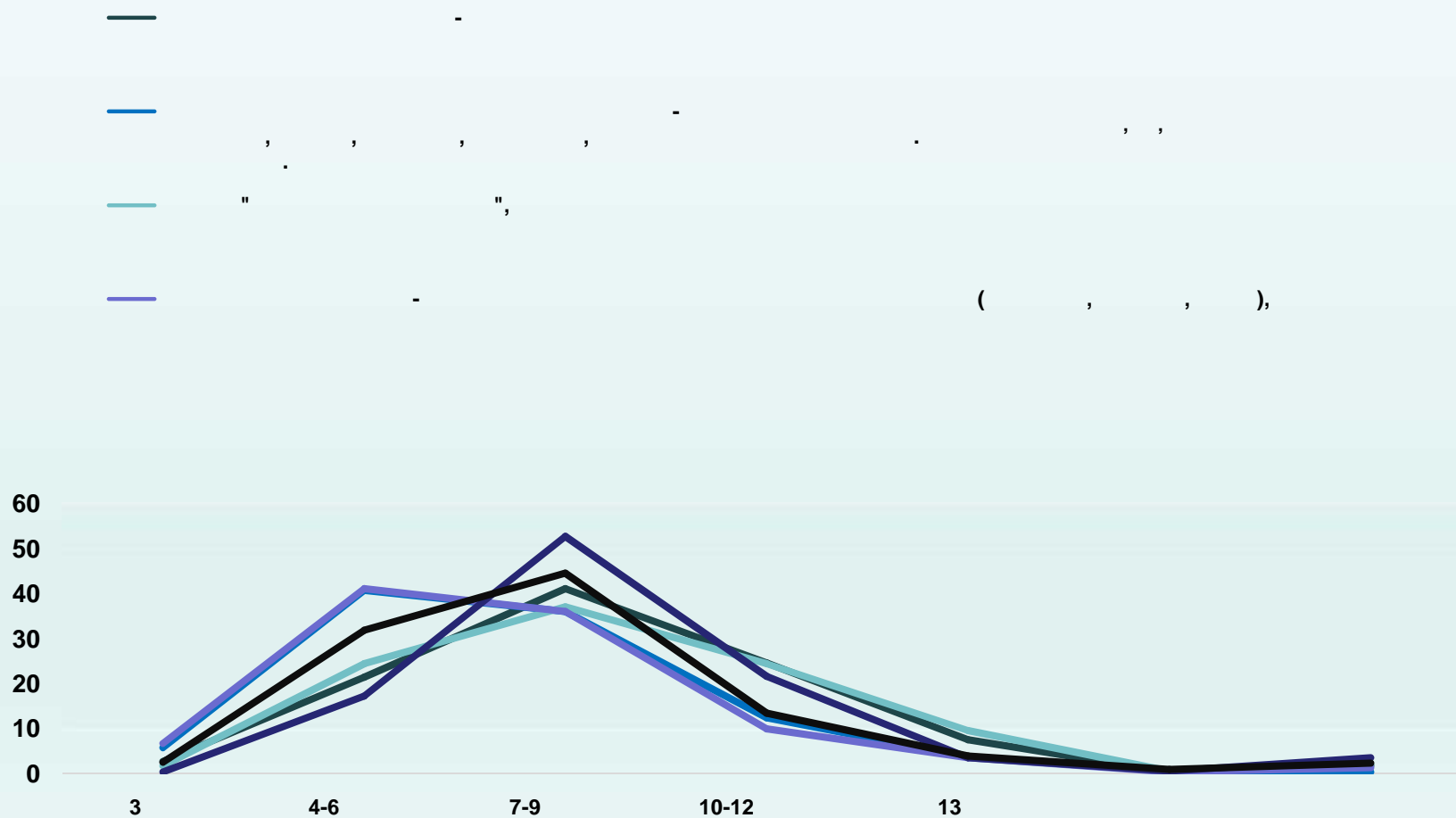
Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.
(База: всички родители/настойници – N=407, 2015)

Включване на теми в образователните програми
за предпазване
от сексуално посегателство – възраст на детето

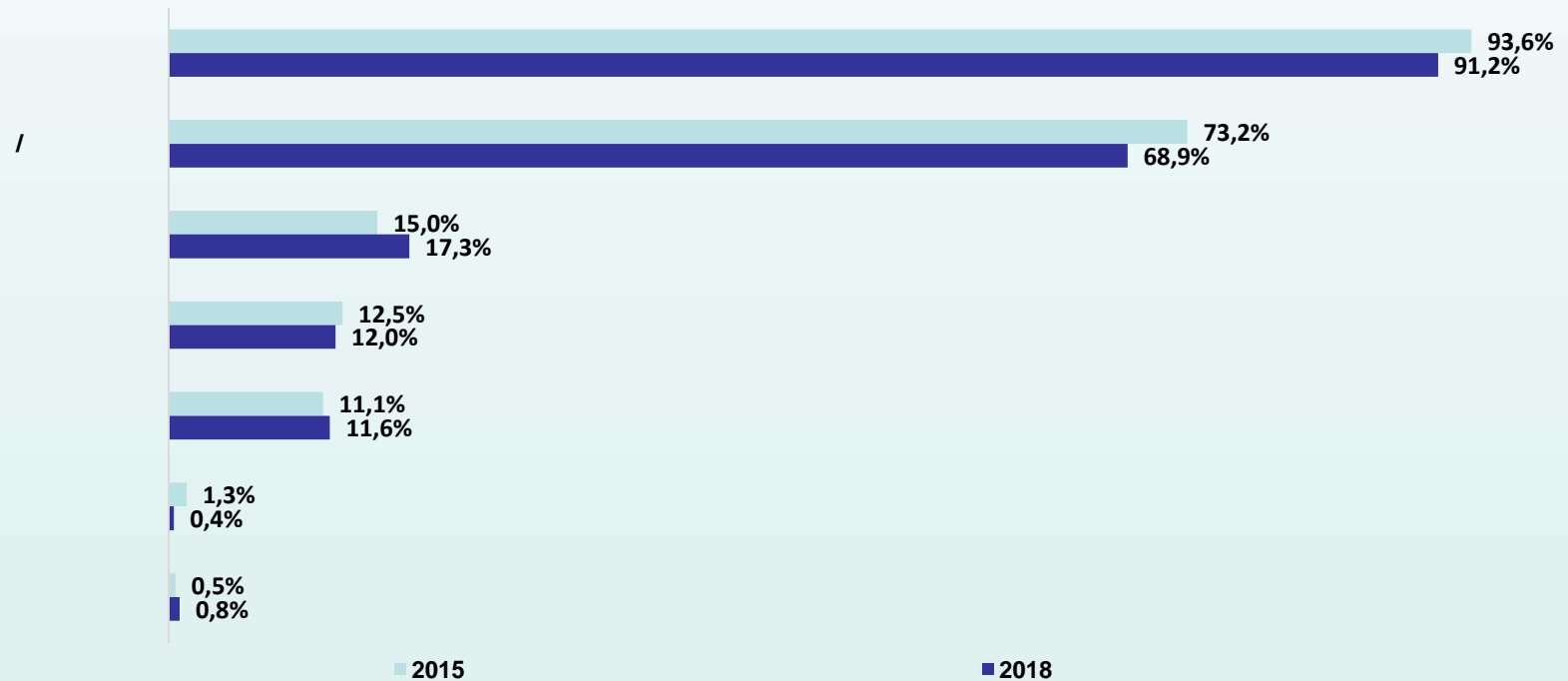

Моля, посочете възрастта, на която децата трябва да се запознаят със
съответната тема/да им бъде говорено по нея.
(База: всички родители/настойници – N=502, 2018)

Кои групи трябва да имат отговорността да говорят с децата за безопасността от
сексуално посегателство?

(База: всички родители/настойници – N=407, 2015; N=502, 2018)

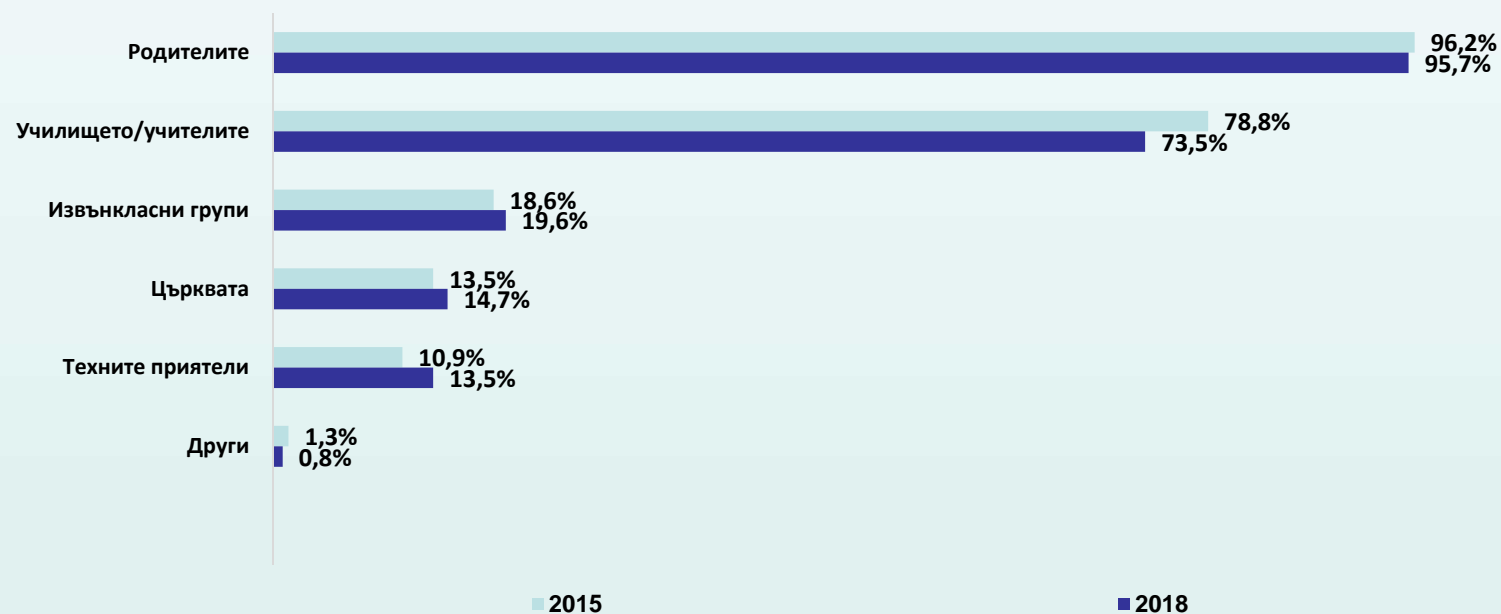
*Възможни са незначителни отклонения заради различна формулировка в някои от отговорите

Групи, които трябва да провеждат разговори с децата

Кои групи трябва да имат отговорността да говорят с децата за безопасността от сексуално посегателство?

(База: всички родители/настойници заявили, че лично са провеждали такъв разговор – N=156, 2015; N=245, 2018)*

*Възможни са незначителни отклонения заради различна формулировка в някои от отговорите

GALLUP

INTERNATIONAL

бул. "Джеймс Баучер" 23,
София 1164,
България

Уебсайт: www.gallup-international.bg

E-mail: office@gallup-international.bg

Тел.: +359 2 96 94 101

Факс: +359 2 42 24 712